

PODSUMOWANIE do *Strategii Rozwoju Bielska-Białej do 2030 roku*

Podstawą prawną niniejszego Podsumowania są art. 43 pkt 2 oraz art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 poz. 2373 ze zm.).

Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

Argumentami przemawiającymi za rozpoczęciem prac nad *Strategią Rozwoju Bielska-Białej do 2030 roku* (dalej: *Strategia*) były zarówno zmiany w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, jak również zakończenie okresu obowiązywania *Strategii Rozwoju Bielska-Białej do 2020 roku*. Ustawa z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2020 poz. 1378), wprowadziła istotne zmiany w systemie zarządzania rozwojem kraju, poprzez zintegrowanie planowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego w dokumentach strategicznych, przygotowywanych na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym. Wspomniane modyfikacje realizowały zapisy *Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020, z perspektywą do 2030 roku*.

Ustawa wprowadziła na poziomie lokalnym strategię rozwoju gminy, którą pomimo swojego nieobligatoryjnego charakteru traktować należy jako kluczowy i najbardziej istotny dokument samorządu lokalnego, potrzebny do skutecznego zarządzania gminą i pozyskiwania środków na inwestycje oraz wskazujący wytyczne dla dokumentów wdrożeniowych i planowania przestrzennego. Jej rolą jest m.in. diagnozowanie najważniejszych uwarunkowań i potrzeb rozwojowych oraz potencjału gminy. Strategia pomaga w określeniu obszarów, celów i działań polityki społeczno-ekonomicznej prowadzonej w gminie w perspektywie najbliższych lat. Stwarza również możliwość włączenia w prace nad jej tworzeniem mieszkańców oraz pozostałych lokalnych interesariuszy.

Na potrzeby *Strategii* dokonano wszechstronnej analizy uwarunkowań rozwoju Bielska-Białej obejmującej zagadnienia społeczne, środowiskowe oraz przestrzenne. Materiał zawarty został w opracowaniu pn. *Raport charakteryzujący najważniejsze zjawiska kształtujące sytuację w Bielsku-Białej na potrzeby opracowania Strategii Rozwoju Miasta*. Do wyzwań najbliższej dekady zaliczono:

- 1) zatrzymanie procesów skutkujących wyludnieniem się miasta;
- 2) poprawę jakości środowiska oraz zwiększenie odporności miasta na zmiany klimatyczne;

- 3) stworzenie warunków dla rozwoju konkurencyjnej, innowacyjnej i zdywersyfikowanej gospodarki rozwijającej się dzięki zasobom lokalnego rynku pracy;
- 4) budowę zintegrowanego i ekologicznego systemu transportu miejskiego;
- 5) zwiększenie zaangażowania mieszkańców w sprawy miasta;
- 6) stworzenie skutecznego systemu zarządzania miastem.

Wizja Bielska-Białej do roku 2030 zakłada, że będzie to miasto: obywatelskie, wygodne do życia, sprawnie zarządzane, kompaktowe, produktywne, zielone i odporne. W dokumencie podkreślono konieczność odpowiedzialnego korzystania z zasobów środowiska naturalnego oraz skutecznego zarządzania ryzykami wynikającymi ze zmian klimatu.

Interwencja publiczna stanowiąca odpowiedź na wyzwania rozwojowe miasta zidentyfikowane w wyniku diagnozy strategicznej jest kierowana do obszarów: *Ludzie*, *Życie*, *Zarządzanie*, *Środowisko*, *Mobilność*, *Ekonomia*. Dla każdego obszaru zdefiniowane zostały:

- 1) cele strategiczne, stanowiące uszczegółowienie wizji Bielska-Białej w 2030 r. określające przyszły, pożądany stan rzeczywistości będący wynikiem wdrażania interwencji opisanej w Strategii;
- 2) kierunki działania, uszczegóławiające ogólną redakcję celów, stanowiące formę preferencji odnośnie sposobu wykorzystania szeroko rozumianych zasobów na rzecz uzyskania konkretnych efektów końcowych;
- 3) działania, opisujące typy zadań planowane do realizacji w ramach poszczególnych kierunków;
- 4) mierniki, na podstawie których przeprowadzona będzie ocena skuteczności działań podejmowanych na rzecz realizacji Strategii oraz postępy w osiągnięciu zapisanych w tym dokumencie celów.

Cele strategiczne to:

- 1) obszar *Ludzie* – cel strategiczny: Bielsko-Biała miastem zaangażowanym w sprawy mieszkańców i wspierającym rozwój społeczeństwa obywatelskiego;
- 2) obszar *Życie* – cel strategiczny: Bielsko-Biała miastem wygodnym do życia, stwarzającym możliwości realizacji aspiracji swoich mieszkańców;
- 3) obszar *Zarządzanie* – cel strategiczny: Bielsko-Biała miastem gwarantującym dostępność i wysoką jakość usług publicznych oraz skuteczność miejskich polityk rozwojowych;
- 4) obszar *Mobilność* – cel strategiczny: Bielsko-Biała miastem kompaktowym, rozwijającym ekologiczny system transportowy;
- 5) obszar *Środowisko* - cel strategiczny: Bielsko-Biała miastem zielonej transformacji, wykorzystującym racjonalnie i odpowiedzialnie zasoby środowiska naturalnego, prowadzącym świadomą transformację energetyczną oraz skuteczne zarządzanie ryzykami wynikającymi ze zmian klimatu;
- 6) obszar *Ekonomia* - cel strategiczny: Bielsko-Biała wiodącym ośrodkiem gospodarczym województwa śląskiego, rozwijającym się w oparciu o lokalne zasoby.

Wiele uwagi poświęcono ochronie środowiska. Za kluczowe uznano aspekt zachodzących zmian klimatycznych, a także wyzwań związanych z podnoszeniem efektywności energetycznej i koniecznością dbałości o niskoemisyjność lokalnej gospodarki. Przedmiotem analiz były także zagadnienia związane z niską emisją, oddziaływaniem transportu, systemem zieleni miasta, funkcjonowaniem zakładów przemysłowych, gospodarką odpadami, możliwością występowania zagrożeń naturalnych.

Analiza skutków wynikających z realizacji kierunków i działań określonych w *Strategii* wykazała prawdopodobieństwo wystąpienia zarówno oddziaływań pozytywnych jak i negatywnych, zróżnicowanych pod względem siły, zasięgu i czasu działania, ze znaczącą przewagą oddziaływań pozytywnych. Bardziej szczegółowo zagadnienie to omówione zostało w kolejnym punkcie dotyczącym prognozy oddziaływania na środowisko. Jednakże ogólna ocena przyjętego dokumentu wskazuje na brak formalnego i merytorycznego uzasadnienia dla rozpatrywania alternatywnych rozwiązań osiągnięcia zakładanych celów. Stopień szczegółowości *Strategii* nie daje bowiem możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wypracowanych w dokumencie kierunków działań i samych działań. Należy także podkreślić, że prace zarówno nad diagnozą Miasta jak i samą *Strategią* przebiegały w mocno partycypacyjnym charakterze, włączającym na różnych etapach tworzenia tego dokumentu wielu interesariuszy, szeroko rozumianej strony społecznej. Taka metoda wykonania prac pozwala przyjąć stanowisko, że przyjęte rozwiązania są mocno osadzone w indywidualnych odczuciach społeczności Miasta. Również przeprowadzona ewaluacja *ex-ante* wykazała, że obecne uwarunkowania (np. finansowe, prawne, technologiczne) w praktyce wykluczają wykorzystanie innych rozwiązań, ograniczając możliwość ich zastosowania jedynie do teoretycznych rozważań.

Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko oraz informacja o wynikach postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko

Prognozę oddziaływania na środowisko projektu *Strategii* (dalej: *Prognoza*) sporządzono zgodnie z wymogami art. 46 i 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2021, poz. 247), a zakres i stopień szczegółowości *Prognozy* są zgodne z art. 51, 52 ww. ustawy oraz uzgodnieniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach (pisma z dnia 23 lipca 2021 r. znak: WOOŚ.411.144.2021.AB). Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny uznał za zasadne odstępianie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przedmiotowego projektu uzasadniając, że „charakter planowanych działań, rodzaj i skala wskazują, że realizacja zadań przewidzianych w projekcie nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko” (Opinia Sanitarna z dnia 5 sierpnia 2021 r., znak: NS-NZ.9022.21.45.2021).

Prognoza została sporządzona przez Panią mgr inż. Grażynę Skoczylas, posiadającą uprawnienia Biegłego Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz Wojewody Śląskiego ds. ocen i prognoz oddziaływania na środowisko.

Analiza skutków wynikających z realizacji kierunków i działań określonych w *Strategii* wykazała prawdopodobieństwo wystąpienia zarówno oddziaływań pozytywnych jak i negatywnych, zróżnicowanych pod względem siły, zasięgu i czasu działania, ze znaczącą przewagą oddziaływań pozytywnych. Faktyczne wystąpienie oddziaływań na środowisko i ich istotność uwarunkowane są wieloma czynnikami, których wystąpienie i skala na etapie dokumentu o charakterze strategicznym nie są bliżej znane. Wśród działań związanych z ryzykiem potencjalnego wystąpienia znaczących negatywnych skutków dla środowiska należy wymienić przede wszystkim różnego rodzaju infrastrukturę (np. turystyczno-rekreacyjną, drogową, dotyczącą adaptacji do zmian klimatu, gospodarki odpadami, itp.). Większość ww. przedsięwzięć została wymieniona wśród tzw. kluczowych inwestycji miasta, których lokalizację przewidziano w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Ich realizacja, na dalszych etapach inwestycji wymaga przeprowadzenia dodatkowej, procedury administracyjnej o charakterze ochronnym – oceny oddziaływania na środowisko. Postępowanie to zakończone tzw. decyzją środowiskową może wykazać potrzebę zastosowania odpowiednich indywidualnych rozwiązań i zabezpieczeń środowiska przewidywanych dla tego etapu inwestycji. Ponadto w niektórych przypadkach obowiązujące przepisy przewidują nałożenie obowiązku monitoringu prowadzonych procesów i wielkości oddziaływań na środowisko.

Analiza stanu środowiska miasta wykazała, że wymaga ono działań naprawczych, dotyczących przede wszystkim poprawy jakości powietrza, którego stan wpływa m.in. na: zdrowie ludzi, jakość wód, gleb i walory przyrodnicze miasta (różnorodność biologiczną, stan siedlisk przyrodniczych). Zła jakość powietrza wpływa także na stan dóbr materialnych, co jest szczególnie widoczne w zabytkowym śródmieściu (np. korozja elewacji zabytkowych kamienic).

W *Prognozie* rekomenduje się lokalizację przedsięwzięć wynikających ze *Strategii* na terenach przeznaczonych do tego celu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, gdyż wybór lokalizacji ma istotne znaczenie w zakresie możliwości wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, zwłaszcza na przyrodę, w tym także na najcenniejsze jej walory skupione w różnych formach ochrony przyrody. Wsparciem dla prawidłowej lokalizacji działań zaproponowanych w *Strategii* będzie sporządzenie waloryzacji przyrodniczej miasta. Dokumentacja ta znacząco pozytywnie wpłynie na realizację idei rozwoju zrównoważonego maksymalnie ograniczając ryzyko wystąpienia negatywnych znaczących oddziaływań na walory przyrodnicze miasta i przyczyni się do wzmocnienia ochrony przyrody.

Projekt został sporządzony w myśl zasad rozwoju zrównoważonego, a zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska, zwiększenie powierzchni terenów zielonych (w tym także chronionych) oraz uzupełnienie korytarzy ekologicznych, to kluczowe działania *Strategii*, których pozytywny znaczący efekt jest wszechstronny i prowadzi do podniesienia jakości wód, powietrza i gleb, przyczyniając się do zwiększenia

różnorodności biologicznej, jakości siedlisk przyrodniczych oraz jakości życia i zdrowia mieszkańców miasta.

Przeprowadzona analiza wykazała spójność *Strategii* z celami środowiskowymi ustalonymi w dokumentach wyższej rangi, w tym z dokumentami wojewódzkimi, krajowymi i międzynarodowymi.

Strategia nie wymaga poddania procedurze transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko. Zapisy dokumentu mają charakter ogólny i nie wskazują działań, które mogłyby generować znaczące oddziaływania odczuwalne poza terytorium Polski.

Opinie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego

Projekt *Strategii* wraz z *Prognozą*, zgodnie z art. 57 i 58 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, został poddany opiniowaniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach oraz Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Wskazane organy pozytywnie zaopiniowały projekt dokumentu, podtrzymując ustalenia płynące z *Prognozy*. W uzasadnieniu Opinii Sanitarnej z dnia 23 marca br., znak: NS-NZ.9022.23.4.2022 Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny wskazał iż wykonanie zadań uwzględnionych w *Strategii*, w zasadniczy sposób przyczyni się do poprawy stanu środowiska naturalnego, a tym samym poprawy zdrowia i komfortu życia ludzi. Działania wynikające z przedmiotowego dokumentu zostaną zrealizowane w sposób minimalizujący negatywne oddziaływanie na środowisko i nie będą oddziaływać transgranicznie. Podkreślił również fakt, że dla zaplanowanych zadań mogących znacząco oddziaływać na środowisko, które jednocześnie mają na celu poprawę stanu środowiska, zostanie przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko, prowadząca do wydania decyzji środowiskowej określającej warunki realizacji przedsięwzięcia, które pozwolą ograniczyć, bądź wyeliminować ryzyko negatywnego wpływu na środowisko. Z kolei Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach w wystawionej opinii (pismo z dnia 9 marca br., znak: WOOŚ.410.78.2022.AB wskazał na fakt uwzględnienia w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Bielsko-Biała planowanych inwestycji wymienionych w *Strategii* oraz na szereg rozwiązań o charakterze zapobiegawczym i ochronnym w stosunku do inwestycji budowy Instalacji Termicznego Przekształcania Odpadów mogącej potencjalnie negatywnie oddziaływać na środowisko.

Zgłoszone uwagi i wnioski

Projekt *Strategii* wraz z *Prognozą* w terminie 25 lutego - 31 marca br. został poddany konsultacjom i opiniowaniu na podstawie: art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, art. 39, art. 54 ust. 1-2 ustawy z dnia

3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 poz. 2373 ze zm.), art. 10f ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Pierwsza informacja o planowanym procesie konsultacyjnym pojawiła się na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej 14 lutego 2022 roku. W tym dniu:

- udostępniono projekt *Strategii*;
- przekazano informację o okresie konsultacji (od 25 lutego do 31 marca 2022 roku);
- zaproszono mieszkańców na otwarte spotkanie konsultacyjne.

Jednocześnie podjęto szereg działań ukierunkowanych na rozpowszechnienie informacji dotyczących procesu konsultacji:

- przekazano informację o konsultacjach oraz planowanym spotkaniu, dedykowanym Radnym Miejskim (14 lutego 2022 roku);
- rozesłano e-mailowe zaproszenia na otwarte spotkanie w ramach konsultacji projektu *Strategii* do wszystkich Rad Osiedli, interesariuszy reprezentujących stronę społeczną, którzy brali udział w warsztatach strategicznych (przeprowadzonych w styczniu i lutym 2021 r.) lub zostali na nie zaproszeni (18 lutego 2022 roku);
- opublikowano informację dotyczącą konsultacji na stronie Magazynu Samorządowego (18 lutego 2022 roku). W wersji drukowanej informacja pojawiła się na str. 2 w wydaniu z dnia 25 lutego 2022 roku;
- zamieszczono informację na temat konsultacji na profilu Facebook Urzędu Miejskiego (21 lutego 2022 roku).

W dniu 25 lutego 2022 roku opublikowano ogłoszenie o konsultacjach projektu *Strategii* wraz z *Prognozą*. Z ogłoszeniem można było zapoznać się za pośrednictwem:

- Biuletynu Informacji Publicznej;
- strony internetowej Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej - zakładki dedykowane konsultacjom społecznym;
- strony internetowej Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej - zakładka poświęcona organizacjom pozarządowym – Centrum Organizacji Pozarządowych;
- funpage'a Facebook Centrum Organizacji Pozarządowych;
- Magazynu Samorządowego W Bielsku-Białej;
- elektronicznej tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej.

Ponadto informacja o konsultacjach została rozesłana mailingiem do organizacji pozarządowych oraz Rad Osiedla.

Opinie i uwagi w ramach konsultacji projektu *Strategii* wraz z *Prognozą* można było zgłaszać w formie pisemnej bądź elektronicznej:

- poprzez formularz interaktywny zamieszczony na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w zakładce dedykowanej konsultacjom społecznym;
- za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres: wrg@um.bielsko-biala.pl oraz
- za pośrednictwem skrzynki podawczej znajdującej się w Biurze Obsługi Interesanta na stanowisku nr 1 w budynku Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej, przy pl. Ratuszowym 6.

Ponadto istniała możliwość ustnego zgłaszania uwag.

Informacja o trwających konsultacjach oraz możliwości przekazania opinii do projektu *Strategii* wraz z *Prognozą* w dniu 25 lutego 2022 roku została przekazana:

- sąsiednim gminom: Bestwina, Brenna, Czechowice-Dziedzice, Jasienica, Jaworze, Kozy, Szczyrk, Wilamowice, Wilkowice;
- związkom jednostek samorządu terytorialnego: Beskidzki Związek Powiatowo-Gminny, Aglomeracja Beskidzka;
- Dyrektorowi Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach.

Z podmiotów wymienionych powyżej odpowiedź zwrotną sporządzającą *Strategię* otrzymał od:

- Burmistrza Czechowic-Dziedzic, który pozytywnie zaopiniował konsultowany projekt;
- Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach, którego uwagi dotyczące umieszczenia w projekcie *Strategii* zagadnień odnoszących się do lokalnej gospodarki wodnej, w oparciu o zapisy ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 2233, z późn. zm.), zostały zrealizowane.

Jednocześnie projekt *Strategii* został przesłany do Zarządu Województwa Śląskiego z prośbą o wydanie opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia w tym dokumencie ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie śląskim, określonych w *Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”*. Zarząd Województwa Śląskiego nie zajął stanowiska, co zgodnie z brzmieniem art. 10f ust. 3 ustawy o *samorządzie gminnym* oznacza, że strategia rozwoju gminy jest spójna ze strategią rozwoju województwa.

Na podstawie przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* w dniu 25 lutego 2022 roku projekt *Strategii* wraz z *Prognozą* przekazane zostały Śląskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu w Katowicach oraz Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Katowicach z wnioskiem o zaopiniowanie.

W dniu 9 marca 2022 roku Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach oraz w dniu 23 marca 2022 roku Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny pozytywnie zaopiniowali projekt *Strategii* wraz z *Prognozą*.

Projekt *Strategii* został również pozytywnie zaopiniowany przez:

- Radę Działalności Pożytku Publicznego w Bielsku-Białej;
- Powiatową Społeczną Radę ds. Osób Niepełnosprawnych w Bielsku-Białej;
- Radę Seniorów w Bielsku-Białej;
- Radę ds. Ekologii i Zieleni przy Prezydencie Miasta Bielska-Białej.

W okresie trwania konsultacji wpłynęło 45 zgłoszeń pisemnych, z czego: 11 uwzględniono, 20 częściowo uwzględniono, 14 nie uwzględniono. Dodatkowo na

otwartym spotkaniu w ramach konsultacji projektu *Strategii* w dniu 28 lutego br. zgłoszono ustnie 14 uwag, z czego: 4 uwzględniono, 8 częściowo uwzględniono, 2 nie uwzględniono.

Uwagi, rekomendacje oraz opinie wszystkich osób i podmiotów zgłoszone w trakcie konsultacji wraz ze sposobem ich rozpatrzenia przedstawione zostały w Sprawozdaniu z przebiegu i wyniku konsultacji projektu *Strategii*, opublikowanym na stronie internetowej tut. Urzędu i zostały wykorzystane przy opracowaniu końcowego dokumentu *Strategii*.

Monitoring *Strategii*

Osiągnięcie celów założonych w *Strategii*, a tym samym skuteczne wdrażanie jej założeń, weryfikowane będzie dzięki opracowanemu systemowi realizacji *Strategii*. W jego ramach wyodrębniono:

1. Podsystem wdrażania - określający zakres zaangażowania (zadań) oraz odpowiedzialności podmiotów uczestniczących w realizacji *Strategii*, zasady określające sposób ich działania oraz zestaw wykorzystywanych w tym zakresie instrumentów;
2. Podsystem monitorowania i ewaluacji - definiujący procedury i powiązane z nimi narzędzia służące identyfikacji, opisowi oraz ocenie skuteczności działań podejmowanych na rzecz realizacji *Strategii*.

W ramach podsystemu, o którym mowa w pkt. 1 określono sześć zasad (partnerstwa i współpracy, zrównoważonego rozwoju, koncentracji tematycznej, zintegrowanego podejścia terytorialnego, spójności, podejmowania działań w oparciu o dowody) z poszanowaniem których przebiegać ma proces realizacji *Strategii*.

Ze względu na kompleksowość i zróżnicowany charakter celów strategicznych ich osiągnięcie uwarunkowane będzie nie tylko od działań samorządu Bielska-Białej, ale także od zaangażowania pozostałych partnerów tj. przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, szkół wyższych, organów administracji rządowej (w tym służb i straży) oraz mieszkańców. Samorząd powinien pełnić rolę lidera oraz koordynatora lokalnych procesów rozwojowych. Zaplanowano również powołanie Komitetu ds. Rozwoju Bielska-Białej w perspektywie 2030 r., który będzie organem opiniodawczo-doradczym Prezydenta Miasta w zakresie działań związanych z wdrażaniem zapisów tego dokumentu. W jego składzie powinni się znaleźć przedstawiciele interesariuszy *Strategii*. W ramach Urzędu Miejskiego powstać ma Zespół Zadaniowy ds. *Strategii*, który pełnić będzie rolę platformy wymiany informacji oraz mechanizmu koordynacji działań związanych z jej wdrażaniem i monitorowaniem. Opracowano również wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych względem *Strategii*, zadaniem których jest stworzenie zintegrowanego, hierarchicznego oraz spójnego pod względem metodycznym pakietu dokumentów (programów i planów) wykonawczych oraz instrumentów wdrożeniowych. W zakresie działań o ponadlokalnym charakterze Miasto będzie angażowało się w tworzenie oraz wdrażanie instrumentów wspierających realizację zadań w formule partnerskiej, m.in. w postaci:

zintegrowanych/regionalnych inwestycji terytorialnych, strategii rozwoju ponadlokalnego, porozumień terytorialnych.

Zasadniczą funkcją podsystemu monitorowania i ewaluacji *Strategii* jest z kolei stałe obserwowanie zmian zachodzących w przestrzeni Miasta, w tym zmian będących efektem realizacji *Strategii*, oraz szybkie reagowanie na zjawiska i procesy niezgodne z założonymi w tym dokumencie celami i kierunkami działania. W sytuacji wystąpienia rozbieżności informacje zebrane w ramach podsystemu stanowią będą podstawę do podjęcia decyzji o ewentualnej korekcie interwencji oraz wykorzystywanych w jej ramach mechanizmów i instrumentów. Z punktu widzenia sprawności i skuteczności funkcjonowania podsystemu monitorowania i ewaluacji kluczowe znaczenie ma:

1. Kompleksowy charakter gromadzonych danych, który będzie umożliwiał całościowy opis, analizę oraz ocenę zmian zachodzących w Bielsku-Białej w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym oraz środowiskowym;
2. Łatwy dostęp do gromadzonych danych, co zapewnione zostanie, jeżeli pozyskanie informacji z podsystemu nie będzie generowało dodatkowych kosztów finansowych, nie będzie skomplikowane oraz będzie odbywać się w czasie rzeczywistym.

W Urzędzie Miejskim w Bielsku-Białej stworzona zostanie zintegrowana baza danych będąca podstawowym źródłem informacji o mieście. Dane gromadzone w bazie pozwolą na monitorowanie *Strategii* w dwóch wymiarach:

1. Strategicznym (w oparciu o zastosowany w dokumencie system mierników, dla których określone zostały wartość bazowa i wartość docelowa - pożądana do osiągnięcia w 2030 roku);
2. Zarządczym (monitoring w tym wymiarze będzie dotyczył postępów o charakterze finansowym oraz rzeczowym realizacji projektów - infrastrukturalnych i nieinfrastrukturalnych - wdrażanych przez administrację miejską).

W celu uzyskania rzetelnych i obiektywnych informacji o stopniu realizacji *Strategii* wykorzystywane będą procedury monitoringu (przebieg wdrażania będzie sprawozdawany w corocznym raporcie o stanie miasta) oraz ewaluacji - rozumianej jako systematyczna i obiektywna ocena zawartych w niej założeń, procesu jej realizacji oraz uzyskiwanych rezultatów, pod względem stosowności, skuteczności, trwałości, efektywności i użyteczności podjętych działań. Poza ewaluacją ex-ante przeprowadzone zostaną również oceny mid-term i ex-post.

Z up. PREZYDENTA MIASTA

Adam Kuśniak
ZASTĘPCA PREZYDENTA

